

ชื่อวิทยานิพนธ์ : มโนทัศน์เรื่องความพอเพียงในเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัย : นายจะเด็ด สุขดี

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาปรัชญา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: พระมหาภุชณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.

: ศาสตราจารย์กิตติคุณ ปรีชา ช่างขวัญยืน

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๘ กันยายน ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประเด็น คือ ๑) เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของมโนทัศน์ความพอเพียงในความเข้าใจของนักวิชาการ และปฏิทรรศน์ของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) เพื่อวิเคราะห์มโนภาพความพอเพียงจากปรัชญาและศาสนา และ ๓) เพื่อตีความเชิงวิเคราะห์ในความหมายของมโนทัศน์ความพอเพียงจากเงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอเพื่อยืนยันความมีอยู่ในเชิงสาเหตุและผล และในความจริงเชิงประจักษ์

ผลของการวิจัยพบว่าพัฒนาการมโนทัศน์ความพอเพียงในเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีมาตั้งแต่ยุคโบราณแล้ว ต่อมาความซับซ้อนของสังคมมนุษย์เพิ่มมากขึ้น ก่อเกิดการเอาเปรียบกันในสังคม ในประเทศไทยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานแนวทางแก้ปัญหาพื้นฐานด้วยมโนทัศน์ความพอเพียง แต่การรับรู้ของมนุษย์มีความแตกต่างกันทำให้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นสิ่งที่มีความหมายนอก เป็นเครื่องมือไปสู่สิ่งที่มีคุณค่าอื่น ๆ เป็นอภิวสัย และสามารถเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเอง และเป็นภววิสัย ในขณะที่เดียวกันก็สามารถมองเศรษฐกิจพอเพียงได้ทั้งสองแบบพร้อม ๆ กัน และอาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อป้องกันการเกิดปฏิทรรศน์ของเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับการวิเคราะห์มโนภาพความพอเพียงจากปรัชญาและศาสนา พบว่ามโนภาพความพอเพียงจากปรัชญามีแนวโน้มเป็นมโนภาพที่มีความหมายนอก สามารถเป็นเครื่องมือไปสู่สิ่งที่มีคุณค่าอื่น ๆ และเป็นอภิวสัยของแต่ละบุคคล ในขณะที่มโนภาพความพอเพียงจากศาสนามีลักษณะเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเอง และเป็นภววิสัย การวิจัยยังพบอีกว่า ทั้งมโนภาพของความพอเพียงที่เป็นคุณค่าภายนอกและภายในเป็นปฏิทรรศน์ของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการพิสูจน์การมีอยู่เชิงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ความพอเพียงด้วยตรรกวิทยา สัญลักษณ์พบว่ามโนทัศน์ความพอเพียงมีอยู่ในรูปแบบของเงื่อนไขที่จำเป็นในรูปแบบสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผล ในขณะที่มโนทัศน์ความพอเพียงที่มีอยู่ในรูปแบบของเงื่อนไขที่พอเพียงจะมีความสัมพันธ์ในเชิงตรรกะหรือเชิงประจักษ์